

Maskovaná

Jitka Stritzlová

2. místo v I. kategorii

*Pak sníh, jenž na město se snáší zšeřelé,
jen bílým obkladem ti bude na čele...*

Jiří Wolker: Těžká hodina

Na jejích rukou už navždy zůstane krev.

Vločky se líně snášely kolem, dopadaly na hrob před ní a vytvářely na něm bílý povlak. Celé je to moje vina, pomyslela si. V ruce svírala karafiáty a sledovala nápis vyrytý do chladného náhrobku. Alice Nováková, její pohřeb se konal dneska. Přesunula pohled dolů, hned pod ním bylo zlatým písmem vyvedeno i datum, přesně před týdnem.

„Kristýno, kam to jdeš, takhle brzy ráno?“

„K Alici, mami,“ sešla dolů po schodech, rychle si oblékla černou bundu a vyrazila z domu ven. Její kroky se rozezněly prázdnou ulicí. Kolem se rozvalovala šedivá mlha, kterou sem tam matně prosvěťlovaly pouliční lampy. Černé stíny se rozvalovaly po zemi. Přidala do kroku, čekala ji ještě dlouhá cesta.

S úsměvem prochází po náměstí. Šedé nebe nad ní se mračí, připomíná všem, že zima už skončila, ale do jara je ještě daleko. Pod ním za neustálého křiku poletují holubi, pořád dokola přeseďájí ze střechy na střechu, skoro jako by je něco vyplašilo pokaždé, když chtěli konečně přistát. Mlha pokrývala zem a propůjčovala celému náměstí něco ze své šedi. Kristýna se rozhlédla. Ten den něco viselo ve vzduchu.

Za náměstím se jí otevřel pohled do úzké ulice s vysokými domy po stranách. Natahovaly se, jenom aby co nejvíc zakrývaly zamračené nebe nad Kristýnou a dělaly černou uličku ještě temnější. Pomalu mýjela další lidi, všichni nosili roušky. Ani ona bez ní vlastně nevychází z domu. Roušky jí ale nevadí, právě naopak. Vlastně se cítím lépe, když nemusím ukazovat celému světu svůj obličej, přemýšlela, když procházela skrz cáry husté mlhy povalující se na chodníku. Zafoukal vítr, Kristýna cítila jeho mrazivý dotek na rukou. Mlha se

najednou začala prudce zvedat, nejspíš přičiněním onoho větru, až ji celou obklopila a všude kolem bylo jen šedo.

Ticho. Čas se zastavil. Kristýna se zmateně rozhlížela, až se jí zatočila hlava. Kromě husté mlhy neviděla nic. Ne, opravila se, myslím, že tam vedle něco je. Z mlhy se pomalu vynořily postavy lidí, které mījela dřív. Ale nebyli to oni, nemohli být. Místo roušek jim obličej zakrývaly masky. Měli je přivázané k obličejí, s otvory na oči, celé bílé s černou linkou místo úst a prázdnými výrazy, kterými se dívaly skrz ni. A já mám na sobě taky masku, došlo jí.

„Jen se skrývej dál, maskovaná! Ukryj víc to, co se bojíš ukázat, zabij to!“ rozléhalo se kolem ní, zvuk prořezával chladný vzduch. Všichni v maskách se na ni rázem otočili, jejich prázdné oči na ni zíraly z děr, jejich pohledy ji probodávaly. Rozbrečela se. Po tvářích jí začalo stékat něco teplého, odkapávalo to na zem a vytvářelo červené skvrny. Krev! Krev se řinula zpod její masky, vsakovala se jí do oblečení, stékala jí na ruce, kterými se ji marně snažila zastavit a krvavá louže pod ní se neustále zvětšovala...

Vzbudila se na náměstí na lavičce. Mlha se povalovala u jejích nohou stejně jako předtím a široko daleko nikoho neviděla. Uf, byl to jenom sen, musela jsem usnout, pomyslela si. Zděsila se, když ucítila něco stékat po tváři, ale tentokrát to byly jen opravdové slzy. Pomalu vstala a rozešla se směrem, kterým původně kráčela.

„Maskovaná? Každý přece nosí masku,“ mumlala po cestě kolem silnice. Tráslly se jí ruce. „Všichni se skrýváme před světem. Každý den si kromě roušky nasazujeme i masku falše, abychom ji pak mohli na ulici ukazovat kolemjdoucím, není to tak?“ Nikdo neodpověděl.

Těžký vzduch byl cítit vlhkostí. Dusila ji, dosedávala jí na ramena, vlasy a ruce. Zabít to... co? To, co schovávám? Přemýšlela. Ráda to udělám, nadobro se toho zbavím, až by zbyla jenom maska samotná.

Přešla most, kráčela kolem kolejí. Šedé sloupy se nad ni nakláněly, železniční dráty jako by ji svazovaly k zemi. Usmívala se. Kladouc jednu nohu před druhou, mījela stěnu nádraží. Jindy veselá graffiti hýřící barvami se na ni dnes dívalo jaksi posmutněle, skoro jako by se jí vysmívalo. „Proč se skrýváš, maskovaná? Zahod' svoji masku,“ říkalo jí. Nemůžu to udělat, pomyslela si, přecházejíc silnici při tikání semaforu. Proč vlastně?

Auta monotónně jezdila sem a tam, pomalu prorážela mlhu. Kristýna vystoupila ze silnice na chodník a přesunula se mezi ni a stěnu starého dvoupatrového domu. Zíral na ni svými okny. Jedno z nich nedávno někdo rozbil, ve skle zela díra a na chodníku se povalovaly střepy. A vedle nich nehnutě ležela maska upírající pohled na nebe. Bílá s černými ústy,

přesně jako ty předchozí. Ne, to přece není možné, vytanulo jí na mysl. Pomalu popošla až k ní, natáhla se, zvedla ji a čas se znovu zastavil.

Úzkými průzory v její vlastní masce se dívala na muže obklopeného mlhou. Byl středního věku, krátké vlasy mu zůstaly na temeni prořídlé a těkavýma očima sledoval mlhu kolem sebe. Jeho obličej s až příliš velkým nosem nezakrývalo nic. Pohledem spočinul na masce v ruku Kristýny. „Je moje, vrať mi ji,“ pronesl.

„Proč jsi ji tedy zahodil, když ji teď chceš zpátky?“ zeptala se ho místo toho.

„Já n-nevím, ale potřebuji ji!“ Rozběhl se k ní. Kristýna ucukla, muž se přehnal kolem ní a zavrával. „Nechápeš to, oni... oni nesnesou, když někdo nemá masku!“ Teď je uviděla. Byli všude kolem, lidé v maskách, stejně jako my nosíme roušky. Postávali na chodníku, přecházeli silnici, bavili se ve skupinkách.

A najednou se všichni otočili na muže před ní. Celá ulice poodhalená mlhou zmlkla, tichá, člověk by mohl slyšet hřebík spadnout na zem. Ale nebylo to příjemné ticho, jako ostří nože probodávalo vzduch, zařezávalo se do Kristýny a zanechávalo za sebou pocit bezmocnosti, ponížení a husí kůže na ruce. Pod pohledy maskovaných klesl muž na kolena. Začala se kolem něj vzdouvat mlha, a pomalu ho začala pohlcovat. Kristýna se otočila, cizí maska jí vypadla ze zkřehlých prstů. Rozběhla se, chtěla utéct před maskovanými lidmi, jejich pohledy a zoufalým mužem. Jeho výkřik přes vlastní tlukot srdce neslyšela. Asi to tak bylo lepší.

Znovu procitla na lavičce na náměstí. Holubi bezstarostně létali mezi střechami, nedbající na mlhu a studené počasí. Ticho již nebylo tísnivé, už necítila na kůži cizí pohledy. Napětí v ní přesto ale neustále přetrvávalo. V dlaních silně svírala opěrku lavičky a prudce oddechovala, jako by právě uběhla maraton. Sen ve snu, napadlo ji. Ten předchozí sen musel být snem v tomhle. Stejně jako předtím, po chvíli se pokusila postavit a jít.

Znovu procházela přes nádraží. Ucítla puch z blízkého koše, když se na chvíli zastavila u stěny nádraží a prohlížela si graffiti, co se jí předtím vysmívalo. „Nemůžu zahodit svoji masku,“ řekla mu, „to ostatní lidé nesnesou.“ Neodpovědělo. Jen se dál smutně dívalo na svět svými vybledlými písmeny. Kristýna se usmála: „Proč vlastně čekám, že mi obrázky na zdi odpoví?“

Dům Alice vypadal jako všechny domy okolo. Měl bílou omítku a pod černou, šikmou střechou Kristýnu pozorovala dvě malá okna. V až příliš upravené předzahrádce byly pravidelně rozmístěny keře, jako nízké stěny, co ji oddělovaly od dveří. „Tak jsem tady,“ povzdechla si.

Zvonek se rozezněl starým skřípavým zvukem. Po chvíli ticha se dveře domu otevřely a v nich se objevila Alice. S jejími kratšími světlými vlasy tvořila v bílém tričku úplný protiklad k černovlasé Kristýně oblečené v tmavém. „Ahoj, pojd' dál,“ řekla. Kristýna ji také pozdravila a společně vešly do domu.

Z hrnku horké kávy líně stoupaly chomáče páry. Společně se silnou kávovou vůní zaplňovaly vnitřní prostor obývacího pokoje a jejich hřejivý dotek nahrazoval studenou mlhu tam venku.

„Máš zajímavé sny,“ prolomila Alice ticho, co mezi nimi nastalo, když jí Kristýna dovyprávěla o cestě sem.

„Věříš, že by mohly mít nějaký hlubší význam?“

„Nikdy jsem si nemyslela, že by jakékoliv sny mohly něco znamenat,“ opřela si Kristýna ruce o dřevěný stůl mezi nimi, „ale tenhle byl tolik živý. Určitě na něm něco bude.“ O tom, že byl natolik opravdový, aby kvůli němu rozmlouvala s graffiti na nádraží, radši pomlčela.

„Takže podle něj nosíš masku.“

„Všichni nosíme masku a všichni pod ní něco skrýváme.“

„Pravda.“

Potichu usrkávaly z šálků, Kristýně neušly tmavé kruhy pod očima její kamarádky.

„Všichni nosíme masku a podle maskovaných lidí, které jsem potkala, bychom měli zabít to, co je pod ní.“

Alice naproti ní se zahleděla na kytici bílých růží ve váze uprostřed stolu.

„Jo, tak by to bylo lepší. Zničit to, rozdupat a odhodit, až by kromě masky nezbylo nic.“ Z růže upadl okvětní lístek a přistál na stole před Kristýnou. Chytila ho mezi prstem a ukazováčkem. Alice pokračovala. „My lidé jsme zvláštní. Ráno si stejně jako roušku nasadíme masku, jdeme a ukazujeme ji ostatním, tváře pod ní máme ulepené od slz a slzy tečou. Nemůžeme v masce dýchat, a přesto je nosíme, pořád dokola, každý den, až to, co schováváme pod ní, co se tolik snažíme skrýt a zničit, vyjde na povrch a masku zahodíme.“

„A co potom?“ obrátila na ni pohled Kristýna.

„Mlha a zírající tváře, přesně jak jsi viděla.“

„Poslední dobou se často cítím podobně jako ten muž, kterého popisuješ. Všechno je těžké, doléhá to na mě jako ta mlha, brání to v pohybu. Ztrácím svoji masku.“ Alice nyní vypadala o to víc unaveně. Kristýna mezi prsty zmuchlala okvětní plátek.

„Nejsi jediná, kdo to má těžké. Já už mám dneska za sebou dost traumatických zážitků a nikdo mě nepolituje!“

„Nemyslela jsem, že by to pro tebe mohlo být nějak špatné, přece to byl jenom sen.“

Kristýna upustila zmačkaný okvětní lístek z ruky na stůl. „Vidíš? Tak dobře se skrývám, tak dobře nosím svoji masku. Jen ty to nedokážeš, musíš se víc snažit zabít to pod ní, protože s tímhle ti nikdo nepomůže!“

Na obličejí Alice se něco zalesklo. Slzy? Ne, jenom se mi něco zdálo, pomyslela si. Nemůžou to být slzy. „A jestli jsi mě pozvala jenom proto, aby sis mohla stěžovat, nemusím tady vůbec být.“ Rozhostilo se ticho. Takové, že bylo slyšet spadnout další bílý plátek růže na stůl.

Zabila se ještě ten den. Sníh se dál v poklidu pohupoval ve větru a jen podtrhoval tichou atmosféru městského hřbitova. Nechala po sobě dopis, část z toho byla pro mě. Nebyla to tvoje chyba, stálo tam. To se jí podobá, snažit se mě uklidnit lží i po své smrti. Samozřejmě že za to můžu, přemýšlela Kristýna.

Pomaloučku položila kytici karafiátů na hrob. Zapadl mezi další květiny, věnce a svíčky s třepotajícími se plameny. Pořád před očima viděla její obličej, přesně tak jak vypadal toho dne. Tak unavený. Jak si toho jen mohla nevšimnout, nezaregistrovat nic? Jak jen mohla nedojít na to, jaký měla tahle doba na Alici účinek? Jak jen mohla říct to, co řekla? Jak jen mohla?

Po rozhovoru radši odešla od Alice pryč. A když jsem se to pak ten den dozvěděla, chtěla jsem se zabít taky. Nakonec mě to přešlo. Bohužel. Hlavou jí prolétávaly pořád ty stejné myšlenky jako už celý týden. Možná kdybych nepřijala její pozvání na kávu. Možná kdybych neměla ten sen. Možná kdyby město bylo toho dne kapku veselejší. Možná kdyby nebyly žádné masky, kdyby nebylo to pod nimi, kdyby se mi to jen podařilo zničit...

Možná by bylo potom všechno tak jako dřív. Tehdy, ve své naivitě, ve své sobeckosti, jsem si myslela, že jsem se toho zbavila. Že se mi podařilo to zabít, ukrýt do nejmenšího kouta. Začala pěstí, až se jí nehty zaryly do dlaní. „Nebylo tomu tak, že?“ pronesla. Kamenné město kolem ní zůstávalo nadále stejně netečné k jejímu utrpení. Jen tiše poslouchalo, pod nánosy sněhu vstřebávalo jakýkoliv zvuk a společně s vločkami vytvářelo onu tichou atmosféru. Kristýně se z očí vyvalily slzy a vsakovaly se jí do roušky.

„Ne. Maskovaní lidé mi lhali. To pod maskou nemůžu zničit. Můžu to nenávidět, navždy schovávat, bát se toho, ale ne zničit. Nemůžu to zabít bez toho, abych zabila sebe.“

A když to budu schovávat, vždycky to jednou vyjde na povrch.“ Pohled měla upřený před sebe, kde na ni z šedého náhrobku mezi věnci usmívala černobílá fotka Alice.

„A mně se to stalo tam u tebe, toho rána. Jakkoliv jsem tě přesvědčovala o opaku, ztratila jsem svoji masku, zahodila ji. Ale nebyla jsem to já, koho pohltila mlha.“ Vločky jí chladily horké čelo a dopadaly na neumyté vlasy lemující její obličej.

„Možná... Tahle doba, uzavřená se stresem doprovázejícím každý den, tenhle život, život v době korony, nás nutí zahodit naše masky a ukázat co je pod nimi.“ Ticho přetrvávalo. Fotka na náhrobku se usmívala. „Alice! Proč nejsi jako graffiti na nádraží, jak maskovaní lidé, proč na mě nepromluvíš? Proč tohle nemůže být jenom sen?!“ Kristýna se podívala na fotku s nadějí v očích.

Nepromluvila, nebyl to sen. Kristýna pomalu stočila pohled dolů. „A když už jsem se neuměla zabít, tak se s tím musím naučit žít, už to při mně navždy zůstane. Ty, náš rozhovor, moje slova, co ti ublížila.“ Po obloze s šustěním křídel přeletělo hejno holubů. Sněhové vločky padaly, ladně dosedající na zem. Podívala se ke stěně, kde v rohu, pod nánosy sněhu, bíle kvetl růžový keř. Po tváři od slz se jí rozlil úsměv, tentokrát opravdový. „Protože maska, i to pod maskou jsem já.“